

Greetje van den Berg

Roman

Nazomeren

TWEE ZEEËN

deel 2

Hoofdstuk 1

Het was de brief die vanmorgen alles anders maakte. De brief die ze nog niet eens had geopend.

In één oogopslag had Manon gezien dat nergens een afzender stond vermeld, maar de postzegel van de Grote Beltbrug die Funen en Seeland in Denemarken met elkaar verbindt, zei haar genoeg.

Aksel! Elf jaar lang hadden ze elkaar niet gezien, gesproken of geschreven, maar voor haar kon het niemand anders zijn.

Halverwege de morgen had ze de brief uit de brievenbus gehaald. Haar naam en adres waren keurig op een sticker getypt en op de envelop geplakt. Met kloppend hart had ze de postzegels bestudeerd en uiteindelijk had ze de brief in een la van haar bureau gelegd. Later zou ze er wel naar kijken.

Aksel! Met die brief was hij terug in haar leven.

Ruim tien jaar was ze al samen met Melle en samen hadden ze twee prachtige kinderen gekregen. Haar tekstbureau floreerde. Ze had het idee dat ze heel tevreden was. Waarom veroorzaakte de gedachte aan Aksel zo'n diep verlangen?

Vol onbegrip schudde ze haar hoofd en liep naar de gang, waar ze haar hardloopschoenen aantrok. Ze had nog even tijd om haar hoofd leeg te maken. Na een nevelig begin van de dag was de zon nu doorgebroken. Een snelle blik op haar smartwatch leerde haar dat het veertien graden was. Mooi weer voor een stukje hardlopen. In de achtertuin ontdekte ze madeliefjes in het gazon als stippen op een zomerjurk. Vanmiddag zou ze haar vierjarige dochttertje Esmee voorstellen om ze samen te plukken en er een bloemenketting van te rijgen. De wereld ademde lente uit.

Misschien was ze daardoor zo onrustig. Of had dat toch met die brief te maken?

Na het hardlopen was het tijd om haar kinderen Jaïr en Esmee uit school te halen. Jaïr had een vriendje uitgenodigd. Hij had het haar niet gevraagd, maar Manon vond het geen probleem. Integendeel, ze juichte het toe als haar kinderen vriendjes en vriendinnetjes mee naar huis namen. Zelf was ze heel geïsoleerd opgegroeid. Voor haar kinderen wilde ze het anders.

Met Esmee plukte ze madeliefjes en samen maakten ze een bloemenketting en een krans voor in haar zachte, blonde haren. ‘Ik ben een prinses!’ zei Esmee trots.

Manon speelde direct mee. ‘Dan ben ik je hofdame.’

Ze speelden hun eigen sprookje en op zulke momenten moest Manon stevast aan haar moeder denken. Carla, zoals ze haar moeder altijd had genoemd, was kort voor haar vijftigste verjaardag aan een slopende ziekte overleden. Van haar had ze haar fantasie en creativiteit meegekregen. Zoals ze nu met Esmee speelde, zo had ze dat vroeger met Carla gedaan.

Het werd tijd om te gaan koken. Melle kwam thuis. Het vriendje van Jaïr bleef eten en werd daarna door zijn moeder opgehaald. Nadat ze later samen met Melle de kinderen naar bed had gebracht, ging ze nog even achter haar laptop zitten om een opdracht af te maken. Hun huis was ruim. Het was het huis waar ze ooit samen met haar moeder had gewoond. Naast hen woonde haar schoonmoeder Jetty. Alles hier was goed en vertrouwd.

Voor Carla en haar was het eigenlijk te groot geweest. Voor hun gezin was het perfect. De zolderkamer was verbouwd tot kantoor, zodat ze haar eigen plek had. Het administratiekantoor van Melle was elders in Emmeloord gevestigd.

Veel inspiratie voor haar opdracht had ze vanavond niet. Ze schreef en wiste. Eigenlijk wachtte ze tot Melle naar bed zou gaan, zodat ze in alle rust de Deense brief kon lezen. De brief van Aksel. Ze wist het zeker.

‘Ik ga naar bed. Maak jij het ook niet te laat?’ Melle legde zijn handen op haar schouders en gaf Manon een kus op haar kruin.

‘Je weet hoe ik je mis als je niet naast me ligt.’

Ze draaide zich om. ‘Ik wil dit echt even afmaken. Het zal niet lang meer duren.’

‘Tot zo dan!’ Hij gaf haar nog een kus, nu op haar mond. Zijn glimlach veroorzaakte rimpeltjes rond zijn ogen. Over een poosje werd hij eenenvijftig. Zijn vijftigste verjaardag had hij niet willen vieren. Ze waren met z’n vieren een dagje uit geweest. Manon wist dat hij vijftig oud vond klinken. Hij had er moeite mee, alsof hun leeftijdsverschil van negen jaar ineens zwaarder woog.

‘Ik hou van je,’ zei hij, zoals hij elke avond zei voor het slapengaan.

Zoals elke avond antwoordde zij dat ze ook van hem hield, en dat meende ze echt. Misschien dat ze zich daarom zo schaamde toen ze haast niet kon wachten tot hij in bed lag. Ze schaamde zich omdat Melle geen idee had dat ze nu aan Aksel dacht. Haar hoofd was gevuld met onrust en verlangen. Melle verdiende dit niet. Hij was de beste echtgenoot die ze zich kon wensen. Vanaf hun huwelijksdag had hij haar op handen gedragen en lang daarvoor eigenlijk ook al.

Haar hart klopte onrustig terwijl ze luisterde naar de geluiden die van beneden kwamen. Melle die eerst naar de badkamer ging, kennelijk nog iets was vergeten en de trap afliep. Het duurde lang voordat hij weer bovenkwam.

Hij leek vanavond veel trager dan normaal, maar eindelijk hoorde ze hem toch naar de slaapkamer gaan. Voor de zekerheid wachtte ze nog tien minuten. Ze vroeg zich af waarom ze zo moeilijk deed en de brief vanmorgen niet meteen had geopend. Aksel had waarschijnlijk niets bijzonders geschreven. Tussen hen was het al zo lang voorbij en op zijn eerste brief, nu tien jaar geleden, had hij nooit antwoord gekregen. Ze had ’m gelezen en weggegooid.

Was ze nu bang dat er iets in stond waar Melle beter onwetend van kon blijven? Maar wat dan? Aksel en Melle hadden elkaar

ontmoet toen Aksel bij haar logeerde en Melle wist dat het tussen hen al lang voorbij was.

Het lag aan haarzelf, wist ze. Ze was ervan geschrokken wat alleen al de envelop in haar opriep. Herinneringen aan de gelukkigste tijd van haar leven overweldigden haar, terwijl die niet eens zo lang had geduurd. Het was haar Deense zomer geweest, een zomer waarin ze het verdriet om het overlijden van Carla moest verwerken. Aksel was haar daarbij tot een grote steun geweest. Ze had gedacht dat die Deense zomer nooit zou eindigen, dat hun liefde voor altijd was. Alles was anders gelopen, en dat was haar eigen schuld.

Tijdens haar vakantie in Denemarken had ze Aksel ontmoet en al snel waren ze allebei tot over hun oren verliefd. Op haar dertigste was hij haar eerste grote liefde, en voor haar was hij ook de liefde van haar leven. Ze had met hem verder gewild. Ze zou naar zijn woonplaats in het noorden van Jutland zijn verhuisd als hij dat had gevraagd.

Zijn zus Kirstin was het struikelblok. Bij een ongeval had ze een dwarslaesie opgelopen die haar vanaf haar middel verlamde. Aksel had beloofd voor haar te blijven zorgen nadat hun ouders hun verantwoordelijkheid ontliepen. Die belofte woog zwaar voor hem.

Manon had net drie jaar van intensieve zorg voor Carla achter zich, die aan ALS was overleden. Ondanks de hulp die ze had gekregen van burens en de thuiszorg, was het onnoemelijk zwaar geweest. Ze had zich voorgenomen om na het overlijden van Carla eindelijk te gaan reizen, om te genieten van de vrijheid die ze had. De gedachte dat ze die dromen los moest laten om opnieuw klaar te moeten staan voor een ander, had haar zo benauwd dat ze had besloten om een einde aan de relatie met Aksel te maken. Het leek een goede beslissing, hoe moeilijk die ook was. Door haar achtergrond zou ze er niet met hart en ziel voor Kirstin kunnen zijn.

Aan het einde van datzelfde jaar was ze met haar vroegere buurjongen Melle getrouwd, voor wie al jarenlang niemand anders dan

zij bestond. Ze hadden het goed samen. Ze hadden twee prachtige kinderen, ze hielden van elkaar.

Maar Aksel was altijd op de achtergrond blijven sluimeren. Vlak na haar huwelijk met Melle was zijn eerste brief gekomen. Als hij die eerder had gestuurd, wist ze niet wat ze had gedaan. Hij had geschreven dat Kirstin had besloten om op zichzelf te gaan wonen en of ze nog een toekomst voor hen samen zag. De brief kwam te laat.

Beneden was het al een poos stil. Ze probeerde er niet aan te denken dat Melle op haar wachtte. Ze schoof haar bureaula open en pakte de brief eruit.

Haar hart klopte onrustig. Gehaast scheurde ze de envelop open en ontdekte dat Aksel er dit keer voor had gekozen om zijn verhaal op de computer te schrijven. Automatisch gleed haar blik naar de ondertekening. Daar stond niet de naam van Aksel.

Verbaasd las en herlas ze de naam. *Lasse Svendsen*. Wie was dat in vredesnaam?

De volgende morgen was er in feite niets veranderd, maar voor Manon voelde niets meer hetzelfde. Ze zat met haar gezin aan tafel zonder werkelijk aanwezig te zijn. Melle maande Jaïr en Esmee dat ze op moesten schieten omdat er een afspraak in zijn agenda stond en hij ze eerst nog naar school moest brengen. Zo luidde hun afspraak vanaf het moment dat ze Jaïr op zijn eerste schooldag samen hadden afgeleverd: Melle bracht de kinderen naar school en Manon haalde ze op.

Esmee kauwde op een stukje brood alsof er knopen in zaten. Jaïr mopperde dat hij geen zin had om naar school te gaan.

‘Dat is het leven,’ zei Melle opgewekt. ‘We moeten vaak dingen doen waar we geen zin in hebben.’ Hij wierp een blik op Manon. ‘Gaat het?’ informeerde hij langs zijn neus weg. ‘Je zit een beetje glazig te kijken. Ben je gisteravond laat naar bed gegaan? Ik heb je niet meer gehoord.’

‘Dat valt wel mee.’ Om hem af te leiden, vertelde zij de kinderen

ook nog eens dat ze moesten opschieten. Zelf lukte het haar net om haar schaalpje met yoghurt en muesli naar binnen te werken. Ze stond al op om hun jassen te pakken, terwijl ze nog niet eens klaar waren met eten.

‘Zoveel haast heb ik nou ook weer niet,’ reageerde Melle verbaasd.

Ze legde de jassen over een van de stoelen. ‘Dan hangen ze vast klaar,’ zei ze schaaftig.

Ze verlangde naar rust, dat was het.

Lasse Svendsen. Niet eerder had ze van die naam gehoord. Nu wilde hij niet meer uit haar hoofd verdwijnen.

Hij was haar vader. Haar vader!

Dat beweerde hij in ieder geval in de brief. Hij was een broer van Hanne, die naam kende ze. Niet als Hanne Svendsen, maar als Hanne Bonnicksen, de achternaam van haar man Per. Puzzelstukjes vielen op hun plaats. Totdat Carla ziek werd, gingen ze met z’n tweeën jaarlijks op vakantie naar Zuid-Jutland, waar ze een huisje huurden van Kim en Pia Bonnicksen. Per en Kim waren broers.

Manon had zich er altijd over verwonderd dat het een vaste regel leek dat Per en Hanne met hun dochters tijdens hun verblijf ook een poosje bij Kim en Pia kwamen logeren. Carla kon met Per wel overweg, maar Hanne en zij lagen elkaar niet.

Pia had zich ooit iets laten ontvallen, waardoor Manon het vermoeden kreeg dat ze meer over haar vader wist. Ze had ernaar gevraagd en een ontkennend antwoord gekregen. Pia had gelogen. Elke vakantie wilde Carla naar dat huisje in Vemmingbund. Andere bestemmingen waren onbespreekbaar. Pia moest ervan hebben geweten.

Een paar jaar geleden had Manon bij toeval een mapje gevonden met rekeningafschriften. Carla had het verstopt in een geheim laatje van een antiek kastje dat nu nog altijd bij hen in de gang stond en waarin ze sjaals, handschoenen en mutsen van hun hele gezin opborg. Bij het zoeken naar een verdwaalde handschoen had

ze het laatje ontdekt. Vernuftig was het in een grotere lade weg-gewerkt. Uit de afschriften werd duidelijk dat er jarenlang fikse, contante en niet traceerbare bedragen waren gestort. Melle was toen over de bezoeken van Per en Hanne in Denemarken begonnen. In eerste instantie had ze zijn suggestie weggewimpeld. Wanneer Carla op die momenten geld had ontvangen, zou ze dat toch direct op de rekening hebben gestort?

Melle had erop aangedrongen dat ze Pia en Kim erover zou bel-len, maar ze had het erbij laten zitten. Het bedrag op de geheime rekening hadden ze gedeeld en overgeboekt naar de rekeningen van Jair en Esmee, die Melle en zij na hun geboorte hadden ge-opend.

Later drong het tot haar door dat Carla over alles heel goed had nagedacht. Het was best mogelijk dat ze het expres zo had aangepakt om die sommen geld niet aan Denemarken te linken. Zo had ze elk spoor van haar vader willen wissen. Dat was haar bijna gelukt, maar ze had er geen rekening mee gehouden dat haar vader zelf contact zou opnemen.

Het verhaal van Lasse klonk heel aannemelijk. Waarom zou hij er ook over liegen? Hij had geschreven dat hij Carla op een cam-ping had ontmoet. Dat kwam overeen met het verhaal dat haar opa en oma jaren geleden hadden verteld. Carla had met vriendinnen op een camping in de Achterhoek gekampeerd. Ze meenden dat ze daar verliefd was geworden op een van de andere campinggasten. Mogelijk had ze zoveel tijd met die man doorgebracht dat haar vriendinnen zich verwaarloosd voelden. Hun vriendschap was na die vakantie in ieder geval voorbij.

Was ze op die camping met Lasse naar bed geweest? Ze was nog zo jong. Achttien was ze toen Manon was geboren. Was Lasse veel ouder? Was er een andere reden dat hij Carla in de steek had gelaten toen hij van haar zwangerschap vernam?

Meer dan dat had Carla er nooit over losgelaten en op grond daarvan was Manon tot de conclusie gekomen dat ze aan zo'n

vader geen behoefte had. Was ook dat allemaal anders geweest dan Carla haar had voorgespiegeld? Had haar vader misschien ook kaarten voor haar verjaardag gestuurd, die Carla stilletjes had geretourneerd, net zoals ze met de kaarten van opa en oma had gedaan?

Na het overlijden van Carla was het Manon pijnlijk duidelijk geworden hoe weinig ze van haar moeder wist. Nog steeds kon ze dat niet bevatten. Ze waren meer vriendinnen dan moeder en dochter, had Carla altijd beweerd en zij had daarmee ingestemd. Er was zoveel wat ze samen hadden gedaan. Manon had echt gedacht dat ze open en eerlijk naar elkaar waren. Van haar kant was dat zeker het geval geweest. Ze deelde alles met haar moeder. Meer en meer was ze gaan beseffen dat het alleen van haar kant was gekomen.

‘Wat is er met je?’ Melle fronste zijn wenkbrauwen. ‘Je bent jezelf niet.’

Hij sloeg de spijker op zijn kop. Ze was zichzelf niet. Ze wist niet eens meer wie ze was. Hardop probeerde ze hem gerust te stellen. ‘Misschien heb ik gisteravond toch te lang doorgewerkt. Vanavond maar eens vroeg naar bed.’

Aan zijn gezicht zag ze dat hij er weinig vertrouwen in had, maar hij zei niets meer.

Hoofdstuk 2

‘Dag Manon, je zult verbaasd zijn om een brief te krijgen van iemand die je helemaal niet kent.’ Melle las de Engelse tekst hardop voor, alsof hij meende dat Manon nog geen idee had van de inhoud. Tussen de middag was hij thuisgekomen voor de lunch. Wanneer het niet te druk was op de zaak, deed hij dat wel vaker. Manon realiseerde zich dat ze hem bij het ontbijt niet om de tuin had kunnen leiden. Hij had aan haar gemerkt dat er iets aan de hand was, na al die jaren samen kon hij haar lezen.

Ze had koffie voor hem gezet en daarna had ze hem de brief aangereikt. *‘Hier, lees maar.’*

Hanne en Per Bonniksen ken je wel. Je ontmoette hen elk jaar als jullie op vakantie in Denemarken waren. Hanne is mijn zus.

Ontelbare malen heb ik me voorgenomen om je te schrijven, en steeds stelde ik het uit. Daar kan ik allerlei smoezen voor verzinnen, maar de waarheid is dat ik bang was voor de gevolgen. Een paar maanden geleden heb ik mijn vrouw begraven en sinds dat moment weet ik dat ik de waarheid niet langer voor me kan houden.

Ik weet dat jouw moeder ook is overleden.

Het is al heel lang geleden dat ik Carla heb leren kennen toen ik met vrienden in Nederland kampeerde. Tussen ons is het niets geworden, zoals je begrijpt. Dat wil niet zeggen dat ik niet van haar hield. Integendeel, ik wilde voor haar de sterren van de hemel plukken, maar mijn omstandigheden waren zo

dat ik er uiteindelijk niet aan toe kon geven.

Na die vakantie hebben we elkaar nooit weergezien. Ze heeft me nog wel een keer gebeld om te vertellen dat ze in verwachting was. Ik had heel graag jouw vader willen zijn. Er is geen dag in mijn leven geweest dat ik niet aan je heb gedacht, en toch kon ik niet aan mijn verlangen toegeven.

Alle woorden van de wereld schieten tekort om aan te geven hoeveel spijt ik daarvan heb.

Ik zou je nog heel veel meer willen schrijven, maar het is beter om mijn verhaal persoonlijk te vertellen. Daarvoor zou ik graag naar Nederland komen, maar mijn gezondheid laat dat niet toe. Mijn vraag is of jij naar Denemarken wilt komen. Na jarenlang in Kopenhagen te hebben gewoond, heb ik na de dood van mijn vrouw mijn vakantiehuis in Skagen betrokken. Misschien ken je het plaatsje wel. Carla en jij zijn zo vaak op Jutland geweest. Als je wilt, kun je bij me logeren. Ik betaal uiteraard ook de reiskosten, en eventuele hotelkosten als je liever elders verblijft.

Denk er even rustig over na. Carla heeft waarschijnlijk nooit iets over mijn achtergrond verteld, dus ik besef dat mijn brief je zal overvallen.

Ik hoop van je te horen.

Met een liefdevolle groet,

Lasse Svendsen

Melle liet de brief zakken en keek Manon nadenkend aan.

‘Ik ben blij dat hij niet heeft ondertekend met “je vader” of zo- iets. Dat had ik niet kunnen verdragen.’ Manons stem trilde. De woorden van Lasse kwamen nog veel meer binnen nu ze hardop waren uitgesproken door Melle. ‘Je begrijpt wel dat ik niet van plan ben om die man op te zoeken.’

‘Waarom niet?’ Melles ogen gleden nog eens over de tekst.

‘Nou, het is lekker makkelijk om te schrijven dat hij mijn vader

had willen zijn en dat hij er spijt van heeft. Tweeënveertig jaar lang heeft hij zich stilgehouden! Tweeënveertig jaar, Melle! Nu is zijn vrouw overleden en zijn eigen gezondheid is ook niet goed. Ineens krijgt hij belangstelling voor mij. Hij heeft vast gehoord dat ik voor Carla heb gezorgd toen ze ziek werd. Misschien verwacht hij dat ik dat nu ook voor hem ga doen. Nou, dat kan hij vergeten!’

Hij zag hoe ze zich opwond, haar wangen werden rood.

‘Ik denk niet dat het daarom gaat,’ probeerde hij voorzichtig. ‘Het is best mogelijk dat hij om de een of andere reden zijn vrouw nooit over jou heeft durven vertellen.’

‘Carla paste niet in zijn leven, en ik nog minder.’ Ze zag het vragende gezicht van Melle. ‘Je snapt toch wel dat ik op zijn naam heb gegoogeld.’

‘En?’ Melle trok zijn wenkbrauwen op. ‘Kon je daaruit de conclusie trekken dat hij...’

‘Luister nou,’ viel ze hem ongeduldig in de rede. ‘Er zijn natuurlijk meer mannen met die naam in Denemarken, maar er is maar één Lasse Svendsen met een zus die Hanne heet.’

‘Slim! Maar waar vond je...’

‘Laat me nou toch eens uitpraten! Hun opa heeft ergens in de jaren dertig van de vorige eeuw een bedrijf opgericht in verwarmingsapparatuur of zo. Dat is inmiddels uitgegroeid tot een toonaangevend bedrijf op het gebied van koeling en verwarming. Bijna tweeënveertig jaar geleden is dat bedrijf gefuseerd met Kragelund, een bedrijf dat zich met dezelfde markt bezighield. Daaruit ontstond Svenkra Engineering. In diezelfde tijd trouwde Lasse Svendsen met Gloria Kragelund. Dat zegt toch genoeg!’ Ze sloeg met haar hand op tafel. ‘Ik dacht dat zulke praktijken in de middeleeuwen plaatsvonden, en dat Denemarken z’n tijd ver vooruit was, maar kennelijk ging het bij mijn vader alleen om geld. Waarschijnlijk was Carla een pleziertje tussendoor. Hij zal zich rot zijn geschrokken toen hij van haar zwangerschap hoorde.’

‘Het is maar de vraag of je nu de juiste conclusie trekt,’ bracht

Melle er voorzichtig tegen in. ‘Die mogelijkheid is er inderdaad, maar als zijn korte relatie met Carla voor hem niet meer dan een avontuurtje was geweest, zou hij nu echt geen contact met jou zoeken. In dat geval zou hij geen enkel belang bij jou hebben.’

‘Hij is een lafaard!’ hield Manon vol.

‘Het lijkt me nu nog te vroeg om daarover te oordelen.’ Melle sprak zacht en aarzelend alsof hij verwachtte dat zijn opmerking haar weer in woede zou doen uitbarsten – wat ook gebeurde.

‘Jij hebt makkelijk praten!’ Ze schreeuwde. ‘Jij had een vader, ook al is die niet oud geworden. Je moest eens weten hoe graag ik als kind een vader wilde hebben. Ik wilde opgroeien zoals andere kinderen opgroeiden met een vader en een moeder. Ik wilde zo graag gewoon zijn. Toen jouw vader overleed, vond ik dat heel erg voor je en tegelijk was ik jaloers. Ik had ook een vader willen hebben die van me hield, bij wie ik achter op de fiets mocht zitten met mijn hoofd tegen zijn rug. Ik wilde een vader die aan tafel uit de Bijbel las, die me moed insprak als ik ergens bang voor was en om wie ik verdriet kon hebben nadat hij was overleden. Ik had een vader willen hebben zoals jij, een vader van wie ik kon houden.’

Er liepen tranen over haar wangen. ‘Wat heb ik er nu nog aan? Hij had eerder moeten komen. Hoe weet hij dat Carla nooit iets over hem heeft verteld? Kreeg ze dat als voorwaarde om geld van hem te vangen? Want het was elk jaar een fors bedrag, en in feite deed ze er weinig mee. We weten dat ze het huis er niet eens mee afloste. Het is nog steeds een raadsel hoe ze aan het bedrag kwam waarmee ze een deel van dit huis heeft betaald. Ze had niet eens de volledige hypotheek nodig. Als leerkracht verdiende ze heel aardig, maar ze werkte toen nog maar kort. Zoveel kon ze gewoon niet gespaard hebben. Heeft hij dat betaald?’

‘Je zou het je vader kunnen vragen,’ merkte Melle rustig op. ‘Ik weet zeker dat hij je dit soort dingen kan vertellen. Die logeerpartij van Hanne en Per tijdens jullie vakantie was niet toevallig. Dat is duidelijk.’

‘Ik heb het altijd vreemd gevonden en echt gezellig was het ook niet,’ mijmerde Manon. Ze werd wat rustiger. ‘Die spanning was vreselijk.’ Uit haar broekzak haalde ze een pakje zakdoeken tevoorschijn.

‘Namen Hanne en Per nooit iemand anders mee?’ wilde Melle weten.

Manon schudde haar hoofd. Omstandig snoot ze haar neus. ‘Alleen Janna en Lone, hun dochters, waren erbij.’

‘Waarschijnlijk kwam Hanne omdat het bedrag contant aan Carla overhandigd moest worden en tegelijkertijd kon ze je vader jaarlijks op de hoogte houden van jouw reilen en zeilen.’ Nadenkend haalde Melle een hand door zijn donkere haar, dat zo langzamerhand steeds meer doorweven werd door grijze haren. ‘Ik vermoed dat dit huis voor een deel ook met Deens geld is betaald. Misschien moet ik nog eens door die administratie van je moeder heen.’

‘Dat heb je al vaker gedaan en steeds zonder succes. Waarom zou je dan nu wel iets vinden?’ Haar vingers speelden met een zilveren kettinkje om haar hals, waaraan een klein kruisje hing. Ze had het van Carla gekregen toen ze belijdenis had gedaan. Jarenlang had ze het ergens in een kistje bewaard totdat ze het laatst weer eens was tegengekomen toen ze aan het opruimen was. ‘Voor mij verandert de zaak niet als blijkt dat Carla door Lasse is geholpen met de financiering van dit huis. Reken er maar niet op dat ik halsoverkop naar Denemarken vlieg om die man te ontmoeten. Ik peins er niet over. Hij komt hier jaren te laat mee en daarbij moet ik er niet aan denken dat ik ineens een steenrijke vader zou hebben. Hij behoort tot de rijkste Denen. Daar zullen wij ons toch nooit thuis bij voelen?’

‘Het zou zomaar kunnen dat je in zijn testament staat,’ merkte Melle op. Hij zag meteen dat die gedachte bij haar ook was opgekomen.

‘Ook dat,’ zei ze. ‘Melle, stel je nou eens voor dat ik ineens rijk

ben, dat ik bij een familie ga horen die altijd rijk is geweest? Ik, met mijn eenvoudige tekstbureau, met mijn kleine autootje, met al die kleine, eenvoudige dingen die ik zo waardeer. Daar zou ik toch niet gelukkig van kunnen worden? Het past niet bij me, ik ben er niet aan gewend, ik hoef het niet, het zou misschien niet goed voor onze relatie zijn. Op de een of andere manier maakt het me bang. Zo'n vader had ik me niet voorgesteld en ik geloof niet dat ik die wil.'

Troostend legde hij zijn hand op de hare. Hij kende haar goed genoeg om te weten dat elk woord nu verkeerd zou kunnen vallen. Nooit eerder had haar vader deel van haar leven uitgemaakt. Dat was eenvoudig omdat hij geen toenadering zocht. Met cynische opmerkingen over die onbekende man had ze het gemis op afstand gehouden. Wanneer iemand erover begon, reageerde ze als door een wesp gestoken: 'Hij is niet geïnteresseerd in mij. Ik hoef ook niets van hem te weten.'

Vandaag had hij voor het eerst van haar gehoord dat ze als kind naar een vader had verlangd, ze had er meer over nagedacht en over gedroomd dan hij ooit had vermoed. Eindelijk had Lasse Svendsen zich gemeld. Een andere vader dan ze zich had voorgesteld, maar toch...

Melle wist dat ze aan haar verlangen zou toegeven, ook al boezemden de omstandigheden van deze man haar angst in. Het zou nog een poos kunnen duren, maar uiteindelijk zou ze hem opzoeken. Hij was niet van plan om haar die reis alleen te laten maken. Misschien was het mogelijk om die komende zomer te combineren met een vakantie in Denemarken. Het had hem altijd geïntrigeerd dat zij en Carla elke zomer naar dezelfde plek gingen. Nu had hij een sterk vermoeden wat erachter had gezeten, en juist daarom wilde hij graag naar het land dat Manon jarenlang als een tweede thuis had beschouwd. Na hun huwelijk had ze geen voet meer over de grens gezet. Hij had weleens aangegeven dat hij graag wilde zien waar ze zo vaak was geweest. Net zoals Carla altijd had

gereageerd wanneer er iemand over een andere vakantiebestemming dan Denemarken sprak, zo afwijzend reageerde Manon op die momenten op hetzelfde land als vakantiebestemming.

Denemarken was voor Manon altijd Aksel gebleven. Melle wist het. Dat hij nu met Manon was getrouwd, had hij te danken aan Aksels zus. Als zij er niet was geweest, zou hij het nakijken hebben gehad.

Maar ze was er wel. En Manon was zijn vrouw geworden. Nog elke dag was hij gelukkig als hij wakker werd en haar naast zich vond. Hij hield meer van haar dan hij haar zeggen kon, maar hij vroeg zich soms af of het genoeg was.

Hij stond op en liep naar haar toe. Ze keek op en hij voelde haar afweer. Hij trok zich er niets van aan, ging achter haar staan en legde zachtjes zijn handen op haar schouders. ‘Neem je tijd, lief.’

‘Ik denk niet dat ik ooit ga.’ Ze legde haar hoofd tegen hem aan.

‘Die beslissing ligt bij jou, maar vergeet niet dat je er al jarenlang niet meer alleen voor staat.’

‘Natuurlijk vergeet ik dat niet.’

Hij voelde hoe ze onder zijn handen ontspande. ‘Ik heb het idee dat je het af en toe kwijt bent.’ Hij lachte zachtjes. ‘Je weet dat ik van zelfstandige vrouwen hou, maar dat is iets anders dan dat je je terugtrekt op je eilandje.’

Hij wist dat ze hem nu precies begreep. Ooit had ze hem zelf verteld dat ze inzag dat ze samen met Carla op een eiland had geleefd. Moeder en dochter en niemand anders, als twee vriendinnen die geen andere mensen nodig hadden.

Carla had Manon op dat eiland willen houden, en daarin was ze goed geslaagd. Voor de buitenwereld leken ze een geweldige relatie te hebben. Manon had het zelf net zo goed gedacht. Pas nadat Carla was overleden, had ze ontdekt dat ze zich haar hele leven had gevoegd naar de wensen van Carla, zelfs zonder dat Carla dat vroeg. Melle wist dat Manon haar moeder had gelezen als een boek dat ze bijna uit het hoofd kende. Ook zonder dat Carla het

vroeg, wist Manon wat er van haar verwacht werd. Carla hield er niet van als Manon na schooltijd vriendinnen mee naar huis nam. Ogenscheinlijk ging ze er goed mee om, maar Manon voelde de spanning, ze hoorde later de negatieve opmerkingen omdat die vriendinnetjes zo brutaal en onopgevoed waren. Ze merkte ook dat het niet in goede aarde viel als ze met schoolvriendinnen afsprak en later met collega's.

Soms trok ze zich er niets van aan, maar vaak schikte ze zich.

Vriendinnen waren ze alleen in Carla's verbeelding geweest. Ze leek een door en door democratische en moderne moeder. In werkelijkheid was haar wil wet, ook als ze die niet uitsprak. Niemand doorzag het. Melle vroeg zich af of Carla het zelf had beseft.

'We praten er nog over,' zei hij beslist. Hij keek op de wandklok en kreeg ineens haast. 'Het is tijd om naar kantoor te gaan. Over een halfuur heb ik een afspraak.' Met tegenzin liet hij haar los. 'Misschien moet je je vader een kans geven om zijn kant van het verhaal te vertellen,' zei hij toen hij haar een kus gaf. 'Daarna kun je beslissen of je hem een rol in je leven wilt geven.'

Ze reageerde er niet op, maar hij wist dat ze hem wel had gehoord en dat ze op een dag zover zou zijn dat ze hem wilde zien. Hij hoopte maar dat ze er niet te lang mee zou wachten.

'Hebben jullie ooit de naam Lasse Svendsen gehoord?'

Manon bestudeerde de gezichten van haar opa en oma en ontdekte geen spoor van herkenning. Het idee om naar haar grootouders te gaan, was ineens in haar opgekomen. Ze had hen geappt of het uitkwam en was na schooltijd met Jaïr en Esmee naar de kleine arbeiderswoning gereden, waar ze nog altijd woonden. Door het grote raam aan de voorkant zag ze de kinderen op de schommel in de tuin, die opa na de geboorte van Jaïr meteen had laten plaatsen.

'Het klinkt Deens of Zweeds of zo,' zei haar oma. 'Wie zou dat moeten zijn?'

Manon haalde de brief uit haar tas en legde die op tafel. 'Lezen

jullie maar, dan wordt het snel genoeg duidelijk.’

Terwijl haar grootouders lazen, dronk zij met kleine slokjes van haar thee en keek naar haar kinderen. Het was vanmiddag tot haar doorgedrongen dat zij hetzelfde zou doen als Carla, wanneer ze weigerde om deze Deense man te bezoeken. Haar kinderen hadden geen opa. Haar grootouders deden hun best om dat te compenseren, maar ze waren beiden al over de helft van de tachtig. De drukte die Jair en Esmee met zich meebrachten werd hen snel te veel.

De vader van Melle was jaren geleden overleden, Carla hadden ze ook nooit gekend, en in feite was alleen Jetty echt hun oma. Daar zou een Deense opa bij kunnen komen, als zij op zijn uitnodiging zou ingaan. Ze twijfelde niet langer aan zijn verhaal. Ze nam het hem alleen verschrikkelijk kwalijk dat hij daar nu pas mee kwam. Zijn brief maalde de hele dag door haar hoofd en ze voelde de behoefte om erover te praten.

‘Een Deen,’ hoorde ze op zeggen. ‘Daar heb ik nou nooit aan gedacht, maar het verklaart veel.’

Oma liet de brief zakken. Ze keek alsof ze diep in haar geheugen moest graven. ‘Volgens mij heeft Carla er wel iets over gezegd. Ze hadden op die camping Denen ontmoet, die het afscheid van hun vrijgezelle bestaan vierden. Drie van de zeven liepen met gevorderde trouwplannen rond. Ja, zo was het.’

Opa schudde zijn hoofd. ‘Ik herinner me daar niks van.’

‘Jawel, we hebben er alleen geen aandacht aan besteed omdat ze er niet veel over losliet. Alleen dat een aantal van die jongens kort na hun vakantie zou trouwen, is bij mij blijven hangen. Ze heeft het er volgens mij daarna ook nooit meer over gehad.’

‘Het is lang geleden.’ Opa bleef zijn hoofd schudden. ‘Daar staat me echt niks van bij.’

‘Ik weet het nu toch wel heel zeker,’ hield oma vol.

‘Hij behoorde bij de Denen die zouden gaan trouwen,’ wist Mannon inmiddels. Ze vroeg zich af hoe het zou zijn gegaan. Was het

eenmalig geweest na een avondje stappen met te veel drank op? Kennelijk had Carla zijn telefoonnummer wel, want ze had hem gebeld.

‘Ga je erheen?’ wilde opa weten.

Ze haalde haar schouders op. ‘Ik weet het niet. Na al die jaren waarin ik van niks wist, heeft dit me nogal overvallen. Ik heb wat tijd nodig.’

‘Misschien zal het je rust geven om zijn kant van het verhaal te horen,’ meende opa. ‘Dat kan geen kwaad en daarna kun je beslissen of je contact wilt blijven houden. Nu kan het nog. We weten niet wat hij mankeert, maar hij is dus niet gezond. Het zou vreselijk zijn als die mogelijkheid er over een poosje niet meer zou zijn omdat hij is overleden.’

Manon keek naar buiten. Jaïr duwde Esmee op de schommel en dat deed hij voorzichtig. Ze was benieuwd hoelang dat zou duren. Vaak eindigde hun spel in ruzie, maar dat werd ook al snel weer bijgelegd. Ze konden niet zonder elkaar.

‘Ik zal die beslissing niet te lang uitstellen,’ besloot ze. ‘Grootouders zijn ook belangrijk. Dat weet ik sinds ik contact met jullie heb.’

Oma glimlachte ontroerd. ‘Het was een prachtig moment toen je na al die jaren weer bij ons over de drempel stapte. Heel lang hebben we gehoopt dat Carla op een dag gewoon weer op de stoep zou staan. Ze kwam niet. Ze gunde ons zelfs geen bericht van haar overlijden. Maar hoop geeft niet gauw op. Opa en ik bleven stil-tjes hopen dat jij op een dag wel de moed zou vinden om ons te bezoeken. Ik dank God nog bijna dagelijks dat Hij je die moed gaf.’

‘Neem de tijd voor deze beslissing.’ Opa’s stem beefde een beetje. ‘Misschien hoor je ook van Lasse Svendsen dingen over de gebeurtenissen rond jouw geboorte die een heel ander beeld van Carla zullen geven, net zoals wij toen onze kant van het verhaal vertelden. Ik weet nog hoe moeilijk je dat vond.’

‘Gelukkig heb je Melle nu,’ vulde oma aan. ‘Je bent niet meer zo

alleen.' Ze stond op. 'Ik schenk nog eens koffie in.'

Van buiten klonk ineens een luid geschreeuw. Het vredige tafereel van even ervoor had plaatsgemaakt voor een bittere strijd wie er nu aan de beurt was om te schommelen en wie moest duwen. Snel liep ze naar buiten om de kinderen tot bedaren te brengen. Stilletjes was ze hen dankbaar voor de afleiding.

De grote spiegel boven de wastafel in de badkamer was beslagen. Manon wreef er met haar handdoek over, totdat ze haar eigen beeld zag. Terwijl ze haar haren en lichaam afdroogde, bestudeerde ze haar gezicht. Ze leek niet op Carla. Haar moeder was opvallend knap geweest en ze had een jonge uitstraling, waardoor ze regelmatig als zussen werden gezien. De vorm van haar mond had ze wel van Carla geërfd. Volgens haar moeder had ze de rest van opa. Manon wist dat het niet klopte. Ze had het vanmiddag nog gezien.

Zou ze zichzelf in Lasse Svendsen herkennen? Op de foto's die ze van hem op internet had gevonden, meende ze wel iets bekends te zien.

Langzaam liet ze haar handdoek zakken. Ze had een vader. Ooit was ze alleen met Carla geweest, nu had ze een man, kinderen, grootouders en een schoonfamilie. Als ze wilde kreeg ze er een vader bij, en een halfbroer die Christian heette. Zachtjes sprak ze zijn naam uit. Langzaam maar zeker ontwaakten gevoelens die ze eerder de toegang had ontzegd. Familie werd in haar leven steeds belangrijker. Haar opa en oma waren deel van haar leven uit gaan maken, maar grootouders waren geen ouders. Hoe zou het zijn om haar vader te zien? Hoe zou het voelen om weer iemands kind te zijn? Deden zijn omstandigheden er dan zoveel toe?

Lasse... Ze kende hem niet, maar in haar gedachten werd hij steeds meer familie.

In Denemarken vindt Manon antwoorden, maar nog meer vragen

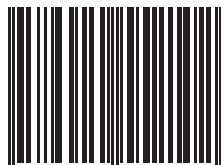
Het is tien jaar nadat Manons relatie met de Deense Aksel op de klippen liep. Inmiddels heeft ze een fijn gezin opgebouwd met Melle, maar aan hun rustige bestaan komt een einde als ze een brief ontvangt uit Denemarken. Die blijkt niet van Aksel, maar van haar onbekende vader Lasse te komen. Ze besluit om naar Denemarken te gaan om zijn kant van het verhaal te horen. Het bezoek brengt haar in de war, want hij lijkt in niets op de man zoals haar moeder hem altijd heeft beschreven. Wie is haar vader nu echt? Bovendien woont Lasse zo dicht bij Aksel dat ze de verleiding niet kan weerstaan om hem nog één keer te ontmoeten. Ze zoekt afsluiting, maar als ze weer tegenover hem staat, komen alle gevoelens naar boven die ze nog voor hem koestert...

Nazomeren is het tweede deel van het Twee zeeën-tweeluik van **Greetje van den Berg**. Manon keert terug naar Denemarken, maar het verleden laat haar daar opnieuw niet met rust. Een indringend verhaal dat de lezer niet snel zal vergeten.

 Romanserie

ISBN 978 90 2055 210 2 NUR 344

9 789020 552102 >

www.romanserie.nl